

Samenvatting verkiezingsprogramma GroenLinks: onze visie en belangrijkste plannen

Eerlijk aanpakken van de klimaatcrisis

De energietransitie is noodzakelijk, maar biedt ook kansen voor onze gemeente. Zo kunnen we zelf duurzame energie opwekken en opslaan, waardoor de winst in onze gemeenschap blijft.

Een eerlijke verdeling van de opbrengsten staat hierbij centraal. We zorgen ervoor dat iedereen kan profiteren van de opwekking van duurzame energie. Mensen met weinig geld worden geholpen bij het verduurzamen van hun huis. Niemand mag achterblijven.

GroenLinks wil de ambities in de energietransitie flink verhogen. In 2030 wekken we genoeg duurzame elektriciteit op voor alle woningen in Edam-Volendam. In 2040 is de gemeente aardgasvrij. Hierbij maken we zoveel mogelijk gebruik van kleinschalige bewonersprojecten.

- We stimuleren de oprichting van energiecoöperaties, waarin burgers door te investeren samen duurzame energie opwekken. De gemeente investeert mee.
- In 2030 hebben we drie duurzame woonblokken gerealiseerd met lokale opwek, opslag en gebruik van energie. Daarna willen we meer van deze projecten opzetten.
- We richten een lokaal Klimaatfonds op waaruit mensen met weinig geld subsidie krijgen voor energiebesparende maatregelen. Daarnaast voeren we een Duurzaamheidslening in.

Natuur voor mens en dier

GroenLinks wil de woonwijken in onze gemeente vergroenen. Stenen maken plaats voor bomen, grasvelden en groenperken. Bewoners worden aangemoedigd om mee te helpen. Zo geven we meer ruimte aan de natuur en werken we aan een gezonde leefomgeving.

We beginnen een groot offensief om de biodiversiteit te herstellen. Daarvoor gaan we onder andere aan de slag in het weidevogelgebied in de Zeevang. Dit gebied wordt verbonden met andere natuur in de regio. Zo willen we het verdwijnen van planten en dieren stoppen.

Dieren hebben ook recht op een fijn leven. Daarom krijgt dierenwelzijn meer aandacht. De gemeente doet wat zij kan om het leven van wilde dieren, huisdieren en vee te verbeteren.

- De gemeente plant de komende jaren veel nieuwe bomen. Waar het kan planten we ook tiny forests. Geveltuintjes en andere vormen van wildduinieren worden toegestaan.
- We leggen tijdelijke natuur aan op terreinen die voor langere tijd braak liggen. Ook kunnen burgers subsidie krijgen voor het aanleggen van groene tuinen en daken.
- De gemeente komt met een natuurplan voor het weidevogelgebied in de Zeevang. Hierin staan concrete doelen en afspraken om de natuurkwaliteit in het gebied te versterken.
- We helpen boeren met de overstap naar natuurinclusieve landbouw. Boeren worden gestimuleerd om hun akkerranden in te zaaien met wilde bloemen en kruiden.

Bescherm het open landschap

GroenLinks wil onze gemeente groen en landelijk houden. Binnen de bebouwde omgeving is nog genoeg ruimte voor ontwikkelingen, zoals op lege plekken en op oude bedrijfslocaties.

Woningen worden dicht bij de huidige voorzieningen gebouwd. We bouwen op de beschikbare binnenstedelijke locaties en zoeken naar kansen om extra woningen binnen wijken toe te voegen.



In onze wijken komt meer ruimte voor groen, water en speelvoorzieningen. We zorgen voor gemengde, levendige en schone woonwijken waarin verschillende groepen elkaar ontmoeten.

- De Purmer en de Lange Weeren blijven onbebouwd. De Zeevang blijft groen.
- Op een deel van het bedrijventerrein aan de Julianaweg komt een nieuwe woonwijk. Om plaats te maken stimuleren we bedrijven hier om te verhuizen naar de Baansteer-Noord.
- De gemeente voert een actief grondbeleid. Zij koopt grond en gebouwen aan als hiermee meer ruimte voor woningbouw, natuur of andere waardevolle functies beschikbaar komt.

Voetganger en fietser voorop

De drukte op onze wegen is op te lossen door vaker te kiezen voor lopen, fietsen en het OV. GroenLinks zet daarom in op het stimuleren van deze (duurzamere) vervoermiddelen. Dat doen we door wandelen, fietsen en het openbaar vervoer aantrekkelijker te maken dan autogebruik.

- Onze gemeente heeft in 2030 een dekkend laadpalennetwerk en minimaal één snellaadstation. Daarnaast stimuleren we de komst van elektrische deelauto's.
- We willen dat overvolle buslijnen meer capaciteit krijgen. Dat kan door meer of langere bussen te gebruiken, of door meer plekken in de bestaande bussen te creëren.
- We willen fietsvoorzieningen rond plaatsen die veel bezoekers trekken. Denk aan overdekte stallingen, persluchtpompen en oplaadpunten voor de elektrische fiets.

Betaalbaar wonen voor iedereen

Wonen kost steeds meer geld. De koop- en huurprijzen liggen hoog en stijgen snel. Daarnaast is er een groot tekort aan sociale huurwoningen in onze gemeente. We zitten in een wooncrisis.

Het gemeentebestuur heeft te weinig gedaan om wonen betaalbaar te houden. Ontwikkelaars hebben de vrije hand gekregen. Met het bouwen van betaalbare woningen is eindeloos getreuzeld. Bijna alle energie ging naar de Lange Weeren, een plan met veel dure woningen.

Het aanpakken van de wooncrisis is voor GroenLinks een topprioriteit. We maken beter gebruik van de beschikbare ruimte voor woningbouw en zoeken naar plekken voor nieuwe woningen. Daarnaast houden we wonen betaalbaar door meer regie te voeren over de woningvoorraad.

- De gemeente gaat weer zelf woningen bouwen. Zo houden we de controle over de prijzen en het aanbod. Met projectontwikkelaars worden striktere afspraken gemaakt.
- Bij elk bouwproject wordt minimaal 30% van de nieuwe woningen sociale huur. Ook voeren we een Starterslening in om starters aan een passende koopwoning te helpen.
- Nieuwe woningen krijgen een zelfwoonplicht en een anti-speculatiebeding. In bestaande wijken met veel betaalbare woningen verbieden we het opkopen van huizen voor verhuur.
- We willen meer woonruimte in bestaande gebouwen. Winkels en bedrijfspanden kunnen soms worden verbouwd tot woningen. Het splitsen van grote huizen wordt makkelijker.

Menselijke zorg

De landelijke bezuinigingen in de zorg hebben geld voorop gezet. Dat terwijl goede zorg juist draait om betrokkenheid. Door de marktwerking krijgen zorgverleners te weinig ruimte.



Voor GroenLinks staat niet het systeem, maar de mens centraal. Zorg moet laagdrempelig zijn en dicht bij huis worden georganiseerd. Daarbij vertrouwen we meer op zorgverleners. Onnodige controles worden voorkomen en we hebben aandacht voor de werkomstandigheden in de zorg.

- Mentale gezondheid onder jongeren krijgt meer aandacht. We komen met een laagdrempelig meld- en leerpunt voor mentale problemen, zoals een app of een website.
- De openbare ruimte, voorzieningen en informatie moeten voor blinde, dove en gehandicapte mensen net zo goed bruikbaar zijn als voor de rest van de bevolking.
- De bijstand moet menselijker. Bestaande gemeentelijke regels worden getoetst op rechtvaardigheid. We maken een eind aan overbodige en vernederende controles.

Inclusieve samenleving

Verschillen maken onze samenleving mooier. Helaas worden mensen nog vaak anders behandeld om wie ze zijn. Mensen die afwijken van de norm voelen zich niet altijd vrij om zichzelf te zijn.

GroenLinks is tegen elke vorm van uitsluiting. Inclusiviteit betekent dat iedereen mee kan doen, dat we naar elkaar omkijken en dat iedereen ertoe doet. Zo wordt onze gemeenschap sterker.

De gemeente, scholen en maatschappelijke organisaties doen wat zij kunnen om discriminatie en uitsluiting tegen te gaan. Samen zorgen we voor meer bewustzijn en geven we het signaal dat we uitsluiting niet pikken. Zo werken we aan een inclusiever Edam-Volendam.

- Seksuele intimidatie en geweld raken veel mensen. Om dit tegen te gaan leren we iedereen over wederzijdse instemming bij seksueel contact.
- Het is belangrijk dat statushouders volwaardig kunnen meedoen in de samenleving. We investeren in goede inburgeringscursussen en stimuleren contact met onze inwoners.
- Bij het gemeentehuis wordt tijdens Pride-Week de regenboogvlag gehesen. Scholen, Club- en Buurthuiswerk en de horeca worden aangemoedigd om evenementen te organiseren.

Een broedplaats voor kunst en cultuur

Kunst en cultuur zijn ontzettend belangrijk. Toch krijgen ze veel te weinig waardering. Edam-Volendam geeft ongeveer drie keer minder uit aan cultuur dan de gemiddelde gemeente de provincie. Als we zo doorgaan verliest het culturele aanbod in onze gemeente haar kwaliteit.

GroenLinks wil kunst en cultuur meer geld en aandacht geven. De gemeente moet ons lokale culturaanbod versterken door samen op te trekken met kunstenaars, muzikanten en andere makers. Daarnaast investeren we ook meer in het ontwikkelen van (nieuw) cultureel talent.

Op sportgebied doet onze gemeente het uitstekend. GroenLinks wil dat kwetsbare groepen ook mee kunnen sporten. Daarnaast leggen we voorzieningen voor buitensport aan.

- Er komt meer budget voor kunst en cultuur. De gemeente gebruikt dit om organisaties en activiteiten te steunen. De cultuursector krijgt meer zeggenschap over de besteding.
- De gemeente stelt werkruimte beschikbaar voor creatieve gebruikers. We zoeken een plaats voor een vaste tentoonstellingsruimte met een atelier.
- In de Zeevang is het culturele verenigingsleven heel belangrijk. Als clubs of verenigingen door een laag aantal deelnemers in de knel komen, springt de gemeente bij.



Modern en goed onderwijs

Goed onderwijs leidt tot aan sociale kinderen die hun steentje willen bijdragen. Het onderwijs is een middel om onze samenleving socialer, vrijer en meer betrokken te maken.

GroenLinks wil de focus leggen op burgerschap. Via stages, rondleidingen en uitstapjes leren kinderen hoe ze kunnen meedoen in de maatschappij en – als ze dat willen – aan de politiek.

We zetten ons in voor technisch onderwijs, Dit is belangrijk voor onze lokale economie, maar ook voor de energietransitie. Investeren in het technisch onderwijs is investeren in de toekomst.

- We besteden aandacht aan vrijwilligerswerk en bieden zinvolle stageplaatsen.
- Bij de Triade ondersteunen we onderwijs in samenwerking met bedrijven uit de bouw- en installatiesector. We willen ook meer samenwerking tussen onze twee middelbare scholen.
- We stimuleren een dubbelfunctie van schoolgebouwen. Buiten schooltijd kunnen schoolgebouwen onderdak bieden aan clubs, verenigingen en andere wijkfuncties.

Open en daadkrachtig bestuur

Edam-Volendam heeft een gesloten bestuurscultuur. Veel dingen worden in achterkamertjes geregeld. Een open bestuursstijl is juist essentieel voor het vertrouwen in de lokale politiek.

GroenLinks wil meer openheid in het werk van de gemeente. Voor alle inwoners moet duidelijk zijn hoe beslissingen zijn gemaakt. Daarnaast willen wij een daadkrachtig bestuur. Wethouders moeten een duidelijke visie hebben en lastige keuzes durven maken.

Onze inwoners moeten de kans krijgen om mee te beslissen over de belangrijke vragen. Hiervoor gaan we onder andere aan de slag met een burgerforum. We nemen andere maatregelen om burgers meer inspraak te geven. Echte inspraak, die verder gaat dan de kleur van stoeptegels.

- De gemeente stelt een burgerforum in over het lokale klimaatbeleid. Een representatieve groep burgers komt met een advies voor beleid dat draagvlak heeft in de gemeenschap.
- De ideeën van jongeren worden onvoldoende gehoord. Daarom willen we een Jongerenraad. Deze adviseert het gemeentebestuur over alles wat jongeren aangaat.
- Edam-Volendam krijgt een lokale ombudspersoon. Deze persoon helpt burgers wanneer zij vastlopen bij de gemeente en signaleert knelpunten in de dienstverlening.

Circulaire economie

Een duurzame economie is een circulaire economie. Het gebruik van nieuwe grondstoffen willen we tot een minimum beperken. Een circulaire economie is gebouwd op hergebruik.

We willen onze economie sterker maken door bedrijven aan te trekken die zich bezighouden met elektronica en duurzaamheid. Daarnaast helpen we bestaande bedrijven om circulair te worden.

- De gemeente stimuleert duurzame startups en sociaal ondernemers die werken aan innovatieve en creatieve oplossingen voor duurzaamheidsvraagstukken.
- We investeren in houtbouw, bijvoorbeeld door het starten van een project samen met de technische scholen. Daarnaast bevorderen we het hergebruik van bouwmaterialen.
- De gemeente koopt zoveel mogelijk lokaal. Ook werken we aan korte voedselketens. Zo moedigen we boeren aan om hun producten rechtstreeks aan onze inwoners te verkopen.

